

Algemeen

- De NOSBO-reglementen spreken over het 'basisscholenkampioenschap' (afgekort: BSK). De KNSB hanteert in haar correspondentie eveneens de term 'schoolschaken' als verzamelnaam van primair- en middelbaar onderwijs. De NOSBO gebruikt naargelang eveneens beide termen, afhankelijk van de aard van het document.
- De NOSBO stelt een coördinator BSK (schoolschaak) aan. Hij is verantwoording schuldig aan het bestuurslid jeugdzaken. De kaders waarbinnen de coördinator zijn taak kan uitoefenen worden vastgesteld door het bestuurslid jeugdzaken. De coördinator heeft het mandaat om naar eigen inzicht (mits naar de geest van het huishoudelijk reglement en in overleg met het bestuurslid jeugdzaken) te handelen als het gaat om het toekennen van wildcards, het plaatsen van schoolteams in 'witte vlekken' onder een andere voorronde, het toekennen van de voorrondes en de (halve) finales.
- De NOSBO geeft jaarlijks een licentie uit aan een vereniging om in een bepaald geografisch gebied een voorronde te houden. De verenigingen geven tijdig (doch uiterlijk 30 november) aan of men prijs stelt op het organiseren van de voorronde. Indien men buiten de eigen gemeentegrenzen wenst te opereren, dient dit te worden aangevraagd bij de NOSBO (teneinde overlap te voorkomen). Om de kwaliteit te waarborgen behoudt de NOSBO zich het recht voor om wanneer hiertoe aanleiding is, de licentie terug te trekken. Richtlijn is dat uiterlijk drie weken vóór de datum van de voorronde de betreffende club de organisatie rond heeft (speelzaal, invitaties naar scholen, erkende/bevoegde wedstrijdleider, prijzen).

De voorronde

1. De voorronde (eerste ronde) is lokaal. Zoveel als mogelijk wordt ernaar gestreefd om de plaatselijke schaakclub deze voorronde te laten organiseren. De vereniging is vrij in de keuze voor de speeldatum. Doorgaans is dit een woensdagmiddag of een zaterdagmiddag. De uitnodigingen voor de voorronde gaan via de vereniging.
2. In de gemeentes waar geen (jeugdafdeling van een) schaakclub actief is en/of daar waar de club aangegeven heeft géén voorronde te gaan houden, kan de coördinator schoolschaak zelf de scholen in deze zogenaamde witte vlekken benaderen. Zoveel als mogelijk zal de coördinator proberen scholen die zich aanmelden te plaatsen onder bestaande voorrondes in de buurgemeente.
3. Voorrondes worden gehouden globaal tussen de herfst- en de voorjaarsvakantie. Op twee zaterdagen in het voorjaar houdt de NOSBO de halve finales en de finale.
4. De NOSBO kent twee vormen voor de voorronde. De organiserende vereniging is geheel vrij om, passend bij de lokale situatie, te kiezen uit de volgende modellen:
  - Een individueel toernooi van zeven ronden Zwitsers waaruit een teamklassement wordt gedestilleerd. Een school kan vertegenwoordigd worden door één speler.
  - Teamwedstrijden (vier tegen vier). Tot en met acht teams is een halve competitie (round robin) haalbaar. Vanaf negen teams: Zwitsers voor teams. Een school kan alleen meedoen met ten minste twee spelers.
5. Halve finales en finale
  - Plaatsing voor de halve finale is op basis van het aantal deelnemende teams in een voorronde: 1 t/m 8 teams = 1 team naar de halve finale; 9 t/m 16 teams = 2 teams; 17 t/m 24 teams = 3 teams; 25 en meer teams = 4 teams naar de halve finale. Als in voorrondes individueel wordt gespeeld, dan wordt het aantal teams bepaald door het aantal deelnemers te delen door vier (afgerond naar boven).
  - Maximaal twee teams van een school kunnen zich plaatsen voor de halve finale.
  - Bij verhindering van een geplaatst team voor de halve finale is de eerstvolgende op de ranglijst uit de betreffende voorronde gerechtigd.
  - De NOSBO is gerechtigd om op eigen initiatief of na aanvraag wildcards toe te

NOORDELIJKE
NOSBO
SCHAARBOND

basisscholenkampioenschap | huishoudelijk reglement

- kennen voor de halve finales, voor zover er plaatsen beschikbaar zijn.
- Er zijn twee halve finales: provincie Groningen en provincie Drenthe.
  - In de halve finales is er plaats voor zestien teams (dwingende richtlijn) met een uitwijk naar maximaal 20 teams in gevallen van onvoorziene omstandigheden.
  - Voor de finale plaatsen zich tien teams. Het aantal teams dat zich via elke halve finale kwalificeert voor de finale, is gebaseerd op de verdeling van het aantal deelnemers aan de voorrondes in elke regio. Dit aantal wordt voorafgaand aan de halve finales gecommuniceerd. Bij verhindering van een geplaatst team is de eerstvolgende op de ranglijst gerechtigd.
  - De NOSBO bepaalt vroegtijdig welke schaakvereniging of schaakgerelateerde rechtspersoon de (halve) finale(s) organiseert. Binnen de kaders van het NOSBO-Reglement en dit Huishoudelijk Reglement is de organisatie vrij om het toernooi de vorm te geven die passend en wenselijk is.
  - Er wordt gespeeld in teams van vier tegen vier. De halve finales hanteren het speelsysteem 'Zwitsers voor teams' (negen ronden) en de finale een enkele 'Round Robin'.
  - Als meerdere teams van eenzelfde school meespelen, dan spelen ze, in het geval van een halve competitie, zoveel mogelijk in de eerste ronde(n) tegen elkaar.

Tijdschema

September	Bepalen data halve finale en finale. De uiterlijke datum van de finale hangt af van de aanleverdatum van geplaatste scholen bij de KNSB voor de landelijke finale, maar is bij voorkeur uiterlijk 1 april.
September	Inventarisatie clubs die plaatselijk scholenkampioenschap houden
November	Inslaan vaantjes (indien voorraad op is) Regelen locaties en organisatie (halve) finales BSK voorrondes op site NOSBO zetten
Februari	Verwerking uitslagen (o.a. voor site) Aanschrijven scholen halve finales (7 rondes Zwitsers)
Maart	Halve finales (materiaal, wedstrijdleiding regelen en goede briefing naar organisatoren) Aanschrijven scholen finale
April	Opgeven scholen landelijk kampioenschap Verslag aan NOSBO voor site

Checklist
borden en stukken,
klokken,
wedstrijdbriefjes,
pennen,
invultabellen,
retourenveloppe,
reglement,

basisscholenkampioenschap | huishoudelijk reglement

huishoudelijk reglement,
vaantjes
prijzen (bekers voor school) (1e, 2e, 3e)
(eventueel medailles voor de kinderen).

Wedstrijdreglement

1. Elk team bestaat uit vier, doch tenminste twee, spelers plus eventueel één of twee reserves. Een school met minder dan twee spelers kan niet meedoen. Alle spelers en reserves moeten bij de school, waarvoor zij uitkomen, als leerling zijn ingeschreven. Bij voorrondes waarbij de teams tegen elkaar spelen, wordt er vier tegen vier gespeeld. Ook indien de voorronde wordt gehouden als individueel toernooi, dient het schoolteam te bestaan uit ten minste twee spelers. Indien er van een school slechts één speler meedoet aan het individueel toernooi, wordt deze school niet opgenomen in het scholenklassement en deze school kan zich niet plaatsen voor de halve finale.
2. In het geval van een individueel toernooi is het hebben van twee of drie spelers geen probleem, behalve dat het voor de school de kansen op kwalificatie vermindert. In het geval van wedstrijden vier-tegen-vier geldt deze aanvullende regel: indien een team met minder dan 4 spelers opkomt, moet dat team vanaf het 4e bord beginnend, plaatsen onbezet laten (dus bij 3 spelers bord 4 vrij en bij 2 spelers de borden 3 en 4). Een team dat met minder dan twee spelers aanwezig is wordt beschouwd als niet te zijn opgekomen en verliest de wedstrijd reglementair met 0-4.
3. Bij iedere wedstrijd moet dezelfde bordvolgorde worden aangehouden. Dit geldt ook voor de totale volgorde wanneer er twee of meer teams meedoen van dezelfde school. De volgorde van de eerste wedstrijd is bindend. Eventuele reserves mogen alleen aan het laatste bord plaats nemen. Dit geldt ook voor spelers uit een eventueel 2^e team, die invallen in het eerste team. De eenvoudige stelregel is: iedere speler mag ten alle tijden uitkomen aan een hoger bord (of in een hoger team), maar nimmer andersom. Ter controle kan de wedstrijdleader eisen dat bij elke ronde de teamleaders de namen van hun spelers opgeven op het daartoe bestemde wedstrijd- formulier (uitslagenbriefje). Overtredingen – mits geconstateerd door de wedstrijd- leader - kunnen worden bestraft met reglementair verlies van de partij van elke speler die op een te laag bord heeft plaatsgenomen.
4. De in het wedstrijdprogramma eerstgenoemde teams spelen aan de oneven borden met zwart en aan de even borden met wit.
5. Het team wordt begeleid door een volwassen teamleader. Dit kan een ouder zijn van één van de kinderen, een leerkracht of de schaaktrainer of zijn vervanger. De teamleader is verantwoordelijk voor de orde binnen zijn team aan de borden en buiten de speelzaal. Tevens wordt de teamleader geacht de uitslagen correct te noteren en door te geven aan de wedstrijdleader.
6. De NOSBO stelt een wedstrijdleader aan voor de voorronde. De wedstrijdleader mag assistenten benoemen. De wedstrijdleader interpreteert het Reglement en het Huishoudelijk Reglement en hij beslist daar waar de regels geen uitkomst bieden. Tegen zijn beslissingen kan geen beroep worden aangetekend.
7. De organiserende vereniging stelt een zaalleider aan. Deze is verantwoordelijk voor de rust en de orde buiten de speelzaal. In voorkomende gevallen kan de functie van wedstrijdleader en zaalleider gecombineerd worden.
8. De wedstrijden worden gespeeld volgens de geldende spelregels voor het schaakspel (rapid) vastgesteld door de Koninklijke Nederlandse Schaakbond. Aangezien vele deelnemers in de voorronde geen lid zijn van een schaakvereniging, zal de wedstrijdleader naar eigen inzicht coulant ("pedagogisch") optreden aangaande het

- naleven van de spelregels. In de (halve) finale echter worden de spelregels strikt gehandhaafd.
9. Noteren is niet verplicht.
  10. Er hoeft in de voorrondes niet met een klok te worden gespeeld, maar het wordt wel aangeraden, om zo min mogelijk tijd verloren te laten gaan aan het arbitreran van wedstrijden. In de (halve) finale(s) is de klok verplicht. De richtlijn is 15 min. p.p.p.p. + 3 seconden increment per zet.
  11. Bij tijdsoverschrijding is de partij verloren voor de speler wiens vlag is gevallen, tenzij deze of de wedstrijdleader kan aantonen dat zijn tegenstander, gezien het op het bord aanwezige materiaal nooit mat had kunnen geven (zoals: alleen koning en loper).
  12. Alleen de twee betrokken spelers mogen het vallen van de vlag van hun eigen partij constateren. Indien derden (omstanders, teamleden, de teamleader) een speler op het vallen van de vlag wijzen, mag de wedstrijdleader passende maatregelen nemen.
  13. Teamleiders en andere omstanders mogen geen speltechnische aanwijzingen geven aan de spelers. Het is spelers niet toegestaan om tijdens de partij met de teamleader of teamgenoten over de partij te spreken. Ook mag er geen elektronica (zoals smartphone) tijdens de partij worden gebruikt. Indien de wedstrijdleader een overtreding constateert, is hij gerechtigd maatregelen te nemen (conform het FIDE-reglement).
  14. De wedstrijdleader kan de partij remise verklaren als er naar zijn overtuiging een speler er op uit is uitsluitend een voordeel in tijd uit te buiten zonder dat dit gerechtvaardigd wordt door de stelling op het bord. De wedstrijdleader moet de partij remise verklaren als naar zijn overtuiging geen der spelers de partij op basis van de stelling op het bord tracht te winnen, zelfs als de vlag reeds gevallen is.
  15. Is een partij na deze tijd nog niet afgelopen en er wordt zonder klok gespeeld, dan stelt de wedstrijdleader door arbitrage de uitslag vast. Hierbij wordt gekeken naar de verhouding aan materiaal op het bord, maar vooral ook naar de concrete winstkansen van de spelers en naar het wat heet "spelen op winst" – dit alles met inachtneming van de speelsterkte van de betrokken spelers
  16. De in het programma eerstgenoemde teams spelen aan de oneven borden met zwart en aan de even borden met wit.
  17. Een speler mag zijn teamleader om advies vragen aangaande het al of niet aanvaarden van een remiseaanbod van zijn tegenstander en de teamleader mag zijn spelers ongevraagd advies geven ten aanzien van een remiseaanbod.
  18. Er wordt bij teamwedstrijden gespeeld om matchpunten. Voor een gewonnen wedstrijd worden 2 matchpunten gegeven, voor een gelijkspel 1 matchpunt en voor een nederlaag geen matchpunten. De bordpunten worden wel bijgehouden i.v.m. gelijk eindigen.
  19. Eindigen volgens de matchpunten meer teams gelijk dan geldt achtereenvolgens:
    1. het aantal bordpunten; 2. winst in de onderlinge wedstrijd; is deze wedstrijd in een gelijkspel geëindigd dan:
      - a. geldt de score in deze wedstrijd aan de eerste 3 borden. Is deze gelijk dan geldt de score aan de eerste 2 borden en zo verder;
      - b. volgen er barrages, nader te bepalen door de wedstrijdleader
  20. Het team dat de halve finale wint, verkrijgt de titel: "BASISSCHOLENKAMPIOEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN" of "BASISSCHOLENKAMPIOEN VAN DE PROVINCIE DRENTHE" (naar gelang waar gespeeld wordt) en het team dat de finale wint, verkrijgt de titel: "BASISSCHOLENKAMPIOEN VAN DE NOORDELIJKE SCHAARBOND", alles onder toevoeging van het jaartal/seizoen dat van toepassing is.
  21. **OVERAL WAAR DIT REGLEMENT NIET IN VOORZIET, BESLIST DE WEDSTRIJDLEIDER. ZIJN BESLISSINGEN ZIJN BINDEND.**